

CIOOS Opleiding Specialisatie Stotteren

Diagnostiek 3

dr. Ronny Boey

Schaal voor Descriptie van Emotionaliteit

- SDE

Geheel van subschalen die evaluatie vragen van uitingen van emotioneel gedrag.

Boey, R (2008)

Constructie

- indicatie voor de gevoeligheid van een kind
- deductie uit directe observatie van gedrag (gestandaardiseerd onderzoek)
- II schalen
- een proef (inhoudsvaliditeit)
- data

Rust - Onrust

7 | 1 2 3 4 5

Ontspannen - Gespannen

7 | 1 2 3 4 5

Introvers - Extravers

7 | 1 2 3 4 5

Zeker-Onzeker

7 | 1 2 3 4 5

Geen Angst - Wel Angst

7 | 1 2 3 4 5

Hoge frustratietolerantie - Lage frustratietolerantie

7 | 1 2 3 4 5

Niet OCD - Wel OCD

7 | 1 2 3 4 5

Positieve Stemming - Negatieve Stemming

7 | 1 2 3 4 5

Geen Perfectionisme - Wel Perfectionisme

7 | 1 2 3 4 5

Lage gevoeligheid - Hoge gevoeligheid

7 | 1 2 3 4 5

Lage - Hoge Sociale Wenselijkheid

7 | 1 2 3 4 5

E-factor:

Score

Normgroep S

pc. _____

dec. _____

laag - midden - hoog

Normgroep NS

pc. _____

dec. _____

laag - midden - hoog

SDE eigenschappen

statistische data

gemiddelde	35.609
standaardeviatie	5.800
minimum	20
maximum	50
mediaan	36
MAD	4.00
n	445

interpretatie ref. groep stotteren < 6 jaar

< 31: laag

32-40: midden

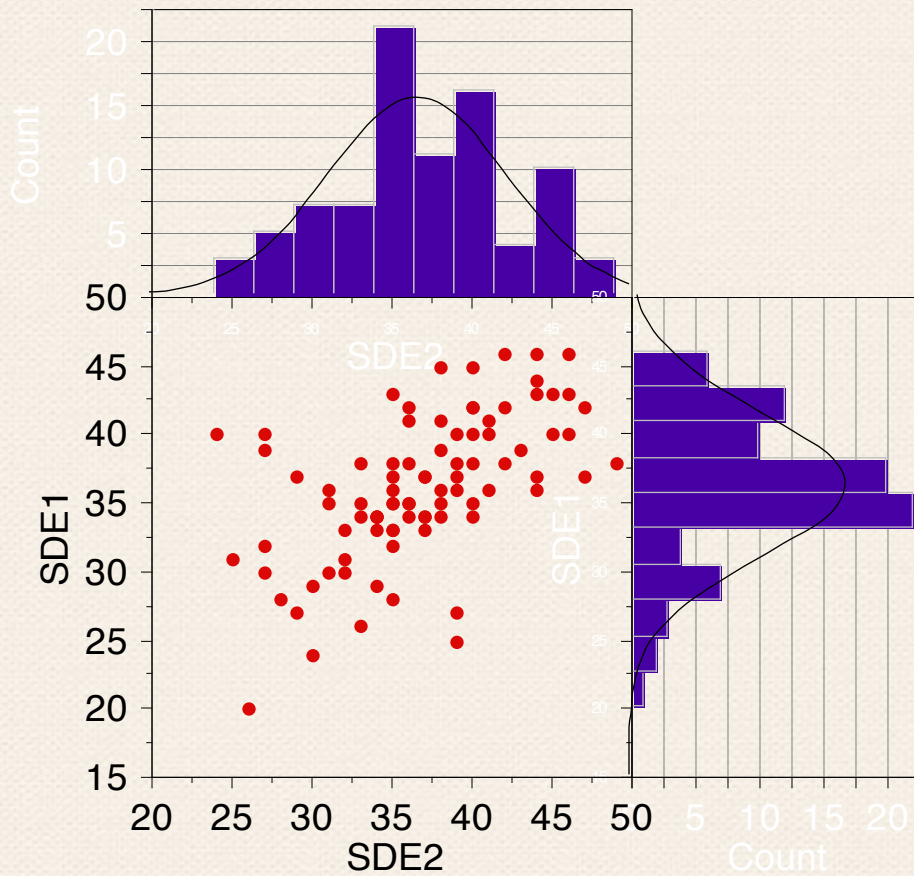
> 40: hoog

rust
ontspannen
introvert
zeker
geen angst
hoge f-tolerantie
niet obs. compulsief
positieve stemming
geen perfectionisme
lage gevoeligheid

onrust
gespannen
extravert
onzeker
wel angst
lage f-tolerantie
wel obs. compulsief
negatieve stemming
wel perfectionisme
hoge gevoeligheid

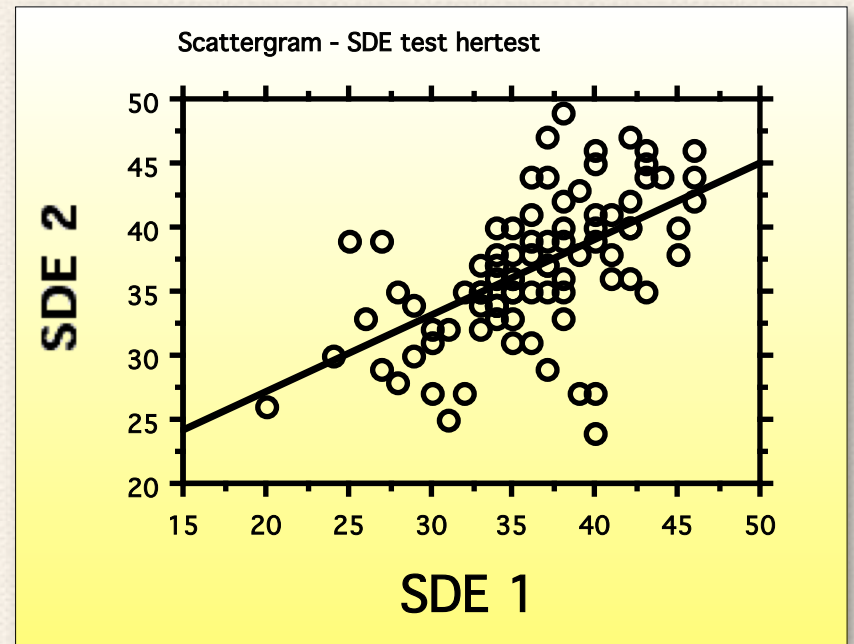
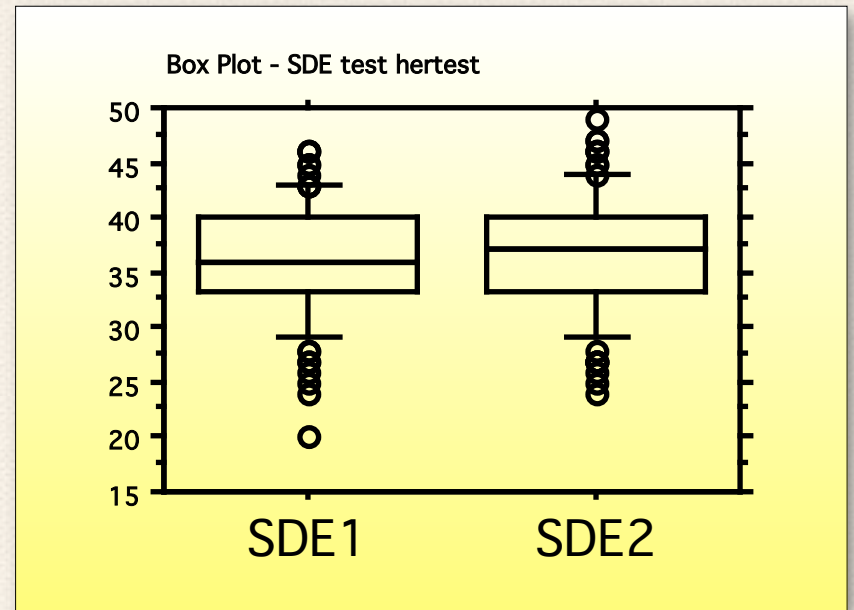
SDE eigenschappen

criterium	SDE I	SDE II
gemiddelde	36.149	36.736
standaarddeviatie	5.323	5.587
minimum	20	24
maximum	46	49
mediaan	36	37
MAD	3.00	3.00
n	87	87

$$r_s = 0.61 \quad p < 0.0001$$

$$r_p = 0.57 \quad p < 0.0001$$

Junior Eysenck Personality Inventory - JEPI

Vragenlijst die een aantal persoonlijkheidskenmerken peilt. Constructie op basis van het werk van Eysenck.

Nederlandse versie o.l.v. De Laender †

Eysenck Personality Questionnaire (EPQ)

Eysenck Personality Questionnaire
Revised Short Scale (EPQ-RSS)

- zie handleiding Sanderman et al.

CENTRUM VOOR EROTISHERAPE Isabella Branthoff 5 2018 Antwerpen W 03/2163390		JUNIOR EYSENCK PERSONALITY INVENTORY JEPI Om: 6/7 - 12/13 jaar	
NAAM EN VOORNAAM		LEEFTIJD	
GESL.	DATUM VAN AFNAME	ONDERZOEKER	

INSTRUKTIE: Het gaat bij deze proef niet om punten. Ik wil niet weten wie de slimste is. Ik zou wel willen weten wat je graag of niet graag doet, en hoe je je soms voelt. De eerste vraag zullen we samen doen. Hou je van veel drukke om je heen? Als je ja wil antwoorden, dan zetten we een kruisje in de stip bij ja. Als je nee wil antwoorden dan zetten we een kruisje in de stip bij nee. Je moet bij elke vraag kiezen tussen ja en nee. Je moet ook eerlijk antwoorden.

	JA	NEE
1. Hou je van veel drukke om je heen?	☐	☐
2. Heb je vaak vriendjes nodig om je op te vrolijken?	☐	☐
3. Kan je altijd vlot antwoorden als mensen tegen je praten?	☐	☐
4. Word je soms kwaad?	☐	☐
5. Ben je vlug slecht gezind?	☐	☐
6. Ben je liever alleen dan samen met andere kinderen?	☐	☐
7. Heb je veel ideeën in je hoofd zodat je niet kunt slapen?	☐	☐
8. Doe je altijd direct wat je gevraagd wordt om te doen?	☐	☐
9. Hou je graag iemand anders voor de gek?	☐	☐
10. Voel je je wel eens zonder reden gewoon ellendig?	☐	☐
11. Ben je eerder levenslustig?	☐	☐
12. Heb je wel eens iets gedaan op school dat niet mocht?	☐	☐
13. Zijn er veel dingen waar je boos om wordt?	☐	☐
14. Hou je ervan om dingen snel te doen?	☐	☐
15. Maak je je zorgen over afschuwelijke dingen die zouden kunnen gebeuren?	☐	☐
16. Kan je altijd elk geheim bewaren?	☐	☐
17. Kan je een feestje om gang brengen?	☐	☐
18. Krijg je soms wel eens hartkloppingen?	☐	☐
19. Als je nieuwe vrienden maakt, begin jij dan gewoonlijk eerst te praten?	☐	☐
20. Heb je ooit wel eens gelogen?	☐	☐
21. Vind je het erg als de mensen iets aan jou of aan je werk fout vinden?	☐	☐
22. Vertel je graag grappjes of leuke verhalen aan je vrienden?	☐	☐
23. Voel je je vaak moe zonder dat je iets speciaal hebt gedaan?	☐	☐
24. Maak je altijd eerst je huiswerk voordat je gaat spelen?	☐	☐
25. Ben je meestal gelukkig en vrolijk?	☐	☐
26. Ben je soms licht geraakt door bepaalde dingen?	☐	☐
27. Ben je graag samen met andere kinderen?	☐	☐
28. Zag je elke avond een bedje op?	☐	☐
29. Word je wel eens dubbelg?	☐	☐
30. Speel je graag baas over anderen?	☐	☐

Inleiding

- **Voorgeschiedenis:**
 - Maudsley Personality Inventory (Eysenck, 1950)
 - Eysenck Personality Inventory en Junior Eysenck Personality Inventory (JEPI) met drie schalen: neuroticisme (N), extraversie (E) en sociale wenselijkheid (L)
 - Eysenck Personality Questionnaire (EPQ) en revisie (EPQ-R) en de verkorte gereviseerde versie (EPQ-RSS). Er is een schaal toegevoegd: psychoticisme (P).

Eysenck, M.W. (1997) Anxiety and cognition. A unified theory. Sussex: Psychology Press Limited.

Sanderman, R., Arindell, W.A., Ranchor, A.V., Eysenck H.J., Eysenck S.B.G. (nn.) Eysenck Personality Questionnaire (EPQ). Een handleiding. Rijksuniversiteit Groningen. Stichting Drukkerij C. Regenboog. ISBN 90-72156-26-9

[On-line]. URL <http://www.med.rug.nl/nch/>

Doelstelling

- Het meten van gepredisponeerde eigenschappen namelijk:
 - emotionele labiliteit (N-schaal)
 - extraversie (E-schaal)
 - sociale wenselijkheid (L-schaal)
 - psychoticisme (P-schaal) enkel bij EPQ en EPQ-RSS

Dimensies

- Neuroticisme (N)
 - 24 items bij JEPI
 - emotionele instabiliteit
 - gauw angstig, snel zorgen, stemmingswisselingen, vaak gedeprimeerd, preoccupatie met wat mis kan gaan, hoge mate van denken, piekeren

- Extraversie (E)
 - 24 items bij JEPI
 - continuüm van introversie naar extraversie
 - introverte personen:
 - vrij rustig, naar binnen gericht, afstandelijk (uitz. vrienden)
 - vermijden onverwachte gebeurtenissen gepaard gaande met opwindingen
 - gevoelens onder controle houden, zelden uit slof schieten of agressief reageren

- **Sociale wenselijkheid (L)**
 - 12 items bij JEPI
 - meet de mate waarin persoon sociaal-wenselijke antwoorden geven op items
 - staat ook voor de mate van sociale naïviteit, neiging tot conformisme

Constructie

- Er is een gestandaardiseerde instructie.
- De test kan schriftelijk worden ingevuld ("paper en pencil") of de items worden (best) voorgelezen.
- Er zijn 60 items bij JEPI. De items bevatten stellingen over eigenschappen (voorkeur) bij de invuller en peilen naar opinies.
- De eigenschappen die worden gemeten zijn de mate van neuroticisme (N), van extraversie (E) en van sociale wenselijkheid (L).
- De antwoorden worden gegeven als "ja" of "nee"

- Een antwoord dat een te meten eigenschap vertegenwoordigt, krijgt score 1.
- Er is een testformulier en passende sleutel om het resultaat te bepalen op elk van de subschalen.
- Er is een sleutel op transparant. De zwarte stippen bedekken bepaalde antwoorden. De niet-bedekte kruisjes tel je. Maak -per subschaal - telkens het totaal daarvan.
- Er zijn normtabellen voor elk van de subschalen.

- Een studie o.l.v. Jan De Laender † resulteerde in een omzetting naar het Nederlands en een normering bij 502 kinderen tussen 7 en 12 jaar; 234 jongens en 228 meisjes. Zie normtabel.
- Klinische data zijn bekomen tijdens het klinisch onderzoek bij 237 stotterende kinderen (Boey, 2004):
 - tussen 6 en 12 jaar
 - 181 jongens en 56 meisjes
- Vergelijking van de statistisch centrale tendenzen van de resultaten van niet-stotterende kinderen (NS) en stotterende (S) doen geen significante verschillen bekomen voor de schalen N en E. De L-schaal scoort bij de S hoger dan bij NS.

Groep S (Boey, 2004)	N	E	L
Gemiddelde	11.67	14.25	5.40
SD	5.23	3.02	2.65
Mediaan	12.0	14.0	5.0
MAD	4.0	2.0	2.0
n	237	237	237

- Binnen de groep van S zijn er geen statistisch significante verschillen voor geslacht:
 - N-schaal $t = 0.250$ $df = 235$ $p = 0.8028$
 - E-schaal $t = 0.288$ $df = 235$ $p = 0.7738$
 - L-schaal $t = -2.875$ $df = 235$ $p = 0.0044$ *
 - mannen gemiddeld 5.14 SD 2.63
 - vrouwen gemiddeld 6.28 SD 2.55

- Binnen de groep van S zijn er wel en geen statistisch significante verschillen voor leeftijd:

- N-schaal $H = 8.387$ $df = 6$ $p = 0.2111$

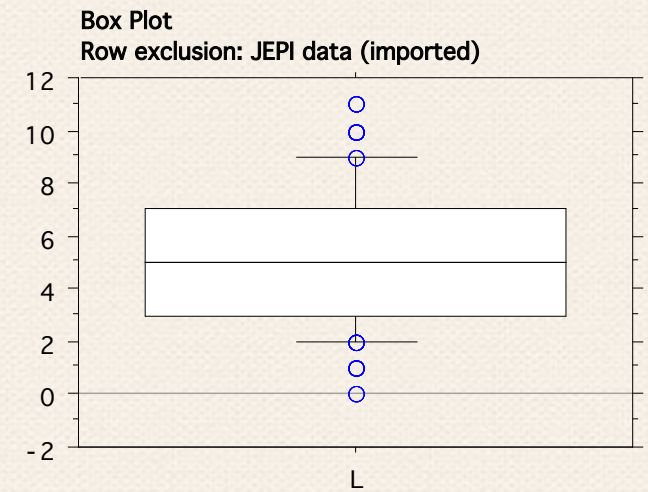
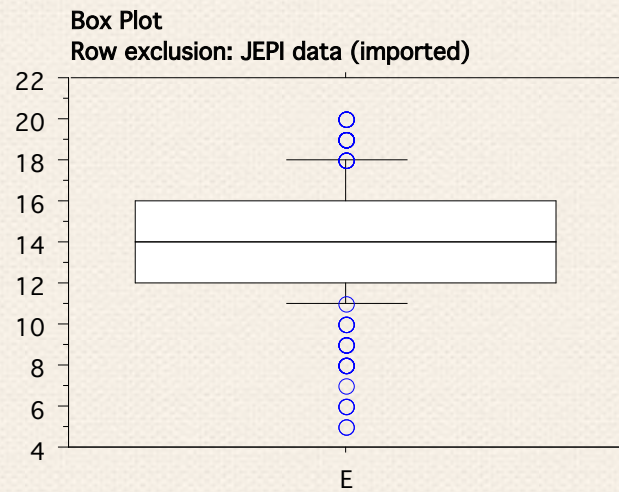
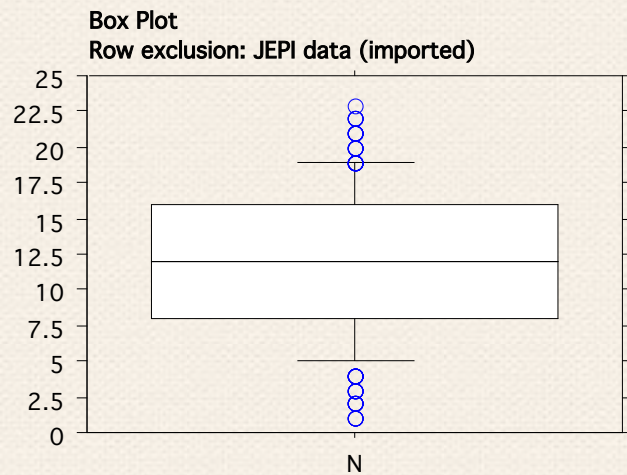
- E-schaal $H = 12.955$ $df = 6$ $p = 0.0413^*$

- L-schaal $H = 12.173$ $df = 6$ $p = 0.0582$

(Het statistisch significant verschil is mogelijk uitgelokt door een wat hogere extraversie bij de leeftijdsklassen van 10 en 12 jaar)

JEPI

Onderzoek bij 237 stotterende kinderen (Boey, 2004)

Amsterdamse Biografische Vragenlijst voor Kinderen ABV_k

Van Dijk, H., Wilde, G.J.S. (1982) *Handleiding bij de Amsterdamse Biografische Vragenlijst voor Kinderen ABV_k en Korte Amsterdamse Biografische Vragenlijst voor Kinderen (kABV_k)*. Amsterdam Van Rossen.

Inleiding

- het meten van persoonlijkheidseigenschappen namelijk:
 - neuroticisme (N), neurosomaatich reageren (NS), extraversie (E) en sociale wenselijkheid (SW)
- door middel van een vragenlijstmethode (zie algemene methodiek)
- gebaseerd op de Amsterdamse Biografische Vragenlijst (ABV)

- het meten van persoonlijkheidseigenschappen namelijk:
 - neurotische labiliteit gemanifesteerd in psychoneurotische klachten (N-schaal) of in functionele lichamelijke ongemakken (NS-schaal)
 - het meten van andere eigenschappen namelijk extraversie/introversie (E-schaal)
 - test-attitude (T-schaal).
 - Subscales Vulgair-ja, vulgair-nee, masculiniteit/femininiteit (MF-schaal), leeftijd afhankelijk reacties (LAR-schaal)

- vragenlijstmethode
- gestandaardiseerde instructie & voorbeeld
- proef met 115 items
- antwoord omcirkelen: “ja” of “nee”.
- ABV_k met Nederlandse normen tussen 9 en 15 jaar
- kABV_k (korte versie) gebruik niet aan te raden

- Itemanalyses
 - bepalen van item-homogeniteit en lading op een schaal
 - geen gewogen scores (lineair 1 of 0)

- Normering
 - 1201 protocollen klassikaal ingevuld door jongens en meisjes tussen 9 en 17 jaar in 1964
 - aanvulling in functie van normering nu op basis van 2539 jongens en 2457 meisjes.
 - stratificatie volgens onderwijs, sexe en leeftijd (tussen 9 en 15 jaar)
 - herwerkte uitgave 1982

Betrouwbaarheid

- Interne consistentie, halveringsbetrouwbaarheid, hertestbetrouwbaarheid per leeftijdsgroep (6 groepen)
- Halveringsbetrouwbaarheidscoëfficiënten:

ABV _k	N	NS	E	T
M	0.75 - 0.87	0.68 - 0.76	0.68 - 0.81	0.63 - 0.73
V	0.77-0.91	0.69 - 0.82	0.60 - 0.81	0.70 - 0.78

- Implicatie voor individuele beoordelingen: voorzichtig met de NS-schaal

- Test-hertestbetrouwbaarheid bij 195 jongens en 179 meisjes met een interval van 1 à 4 weken.
- Correlatiecoëfficiënten:

ABV _k	N	NS	E	T
M	0.75	0.77	0.80	0.74
V	0.79	0.76	0.80	0.78

- Interschaal-correlaties voor de hoofdschalen zijn het hoogst tussen N en NS (0.53 voor meisjes en 0.55 voor jongens). Ook voor de toegevoegde schalen zijn die berekend. Zie publicatie.

Validiteitsonderzoek

- is intens gebeurd voor ABV_k en kABV_k voor de proef als geheel en voor subschalen, per leeftijdsgroep en geslacht.
- "Content validity" bij:
 - kinderen die net verhuisd zijn
 - kinderen die in geestelijke gezondheidsdiensten aankomen
 - jeugdige klinische en polyklinische ziekenhuispatiëntjes

- Validiteit van de N-schaal is geringer bij 11-12 jaar.
- Validiteit van de NS-schaal is duidelijk groter dan de N-schaal.
- Validiteit van de E-schaal als “sociale extraversie” gemeten.
- Andere schalen zijn experimenteel (Vja, Vnee, MF, LAR): zie handleiding

Normering

- ABV_k
 - tussen 9;0 jaar en 16;11 jaar
 - per geslacht voor alle schalen
 - per leeftijdsgroep voor NS, E en T
- AVB_k herwerkt
 - tussen 9;0 jaar en 14;11 jaar
 - per geslacht voor alle schalen
 - per leeftijdsgroep voor alle schalen
 - normtabellen volgens schooltype (NL)

NVP-J Junior Nederlandse Persoonlijkheidsvragenlijst

Luteijn, F. (1974). De konstruktie van een persoonlijkheidsvragenlijst (NPV). Lisse: Swets & Zeitlinger.

Luteijn, F., Dijk, H. van, & Barelds, D.P.H. (2005). NPV-J Junior Nederlandse Persoonlijkheidsvragenlijst: Herziene Handleiding 2005. Amsterdam: Harcourt Test Publishers.

Boom Uitgevers

NVPJ en NVPJ-2

- het meten van **persoonlijkheidseigenschappen** namelijk:
 - inadekwatie (IN)
 - volharding (VO)
 - sociale inadekwatie (SI)
 - recalcitrantie (RE)
 - dominantie (DO)
- door middel van een vragenlijstmethode (zie algemene methodiek)

- **inadekwatie** (IN): meet vage lichamelijke klachten, gedrukte stemming, vage angsten en insufficiëntie-gevoelens.
- **volharding** (VO): meet positieve taakopvatting, goed aangepast zijn aan de eisen van het (school)werk, willen beantwoorden aan hoge verwachtingen, het zich aan afspraken willen houden, het ordelijk laten verlopen van de dingen
- **sociale inadekwatie** (SI): meet het vermijden van of zich ongelukkig voelen in sociale contacten

- recalcitrantie (RE): het zich willen afzetten tegen anderen, het wantrouwen tegen anderen, alleen zijn zaken willen oplossen
- dominantie (DO): de baas willen spelen en vertrouwen in eigen kunnen hebben.
- vragenlijstmethode voor kinderen tussen 9 en 15 jaar
- gestandaardiseerde instructie & voorbeeld (afname + 20 minuten)
- proef met 105 items
- antwoord omcirkelen: “ja” of “nee” of “?”
- 5 sleutels

- Nederlandse normen voor twee groepen (algemeen $n = 1256$ en tehuizen $n = 231$)
- normtabellen voor beide groepen; vergelijking t.o.v. gemiddelde van zeer laag tot zeer hoog (7 punten-schaal)
- uitgangspunt 184 items van NPV (Nederlandse Persoonlijkheidsvragenlijst van Luteijn, 1974 en Luteijn et al. 1975)
- factoranalyse van resultaten bij 505 scholieren leidde tot 5 schalen (i.p.v. 7 schalen bij NPV)
- betrouwbaarheid door coëfficiënt- α per schaal te berekenen (varieert tussen 0.59 en 0.87)

- validiteitsonderzoek:
 - inhoudsvaliditeit door itemanalyse
 - concurrent validiteit: onderzoek naar samenhang en differentiatie met intelligentietests, prestatie-motivatietest etc.

Amsterdamse Biografische Vragenlijst

ABV-B

Wilde, G.J.S. (1970) Neurotische labiliteit gemeten volgens de vragenlijstmethode. Amsterdam Van Rossen.

ABV—B.

BEDOELING: Wij hadden graag enkele gegevens van U gekregen over dingen die U in Uw leven hebt meegemaakt, omdat we graag zouden weten hoe U over bepaalde dingen denkt en voelt. De vragen hierover willen wij U niet mondeling stellen, maar wel schriftelijk aan de hand van deze vragenlijst.

Achter elke vraag op de volgende bladzijden staan drie mogelijke antwoorden, namelijk:

ja ? neen

Bijvoorbeeld „Hooft U van wandelen?“	ja ? neen
---	---------------

Als U een vraag met JA beantwoordt, zet dan een kringetje om „ja“, dus:

(ja) ? neen

Als U een vraag met NEEN beantwoordt, zet dan een kringetje om „neen“, dus:

ja ? (neen)

Alleen als U het besluit niet met U zelf eens kunt worden, zet dan een kringetje om „?“ dus:

ja (?) neen

Ook met de volgende vragen gaat het net zo als met dit voorbeeld.

Probeer vooral direct Uw antwoorden te geven en verlies zo weinig mogelijk tijd. U hoeft over geen enkele vraag lang na te denken, want het gaat om Uw eerste indruk. Er zijn geen goede of slechte oplossingen. Elk antwoord is goed als het maar Uw eerste indruk weergeeft. Slaat U s.v.p. geen enkele vraag over en werkt U zo slot mogelijk door.

- het meten van **persoonlijkheidseigenschappen**
- door middel van een vragenlijstmethode (zie algemene methodiek)
- versie Nederland: Amsterdamse Biografische Vragenlijst (ABV)
- versie België: Amsterdamse Biografische Vragenlijst - België (ABVB)

- **neurotische labiliteit** gemanifesteerd in psycho-neurotische klachten (N-schaal) of in functionele lichamelijke ongemakken (NS-schaal)
- het meten van andere eigenschappen namelijk **extraversie/introversie** (E-schaal)
- test-attitude (T-schaal) of **sociale wenselijkheid**
- Subscales Vulgair-ja, vulgair-nee, masculiniteit/femininiteit (MF-schaal), leeftijd afhankelijk reacties (LAR-schaal)

- vragenlijstmethode
- gestandaardiseerde instructie & voorbeeld
- proef met 107 items
- antwoord omcirkelen: “ja” of “nee” of “?”.
- ABV met Nederlandse normen tussen 9 en 15 jaar
- ABV-B met normen voor België (Vlaanderen)

- aselechte (!) steekproeftrekking (populatie 1959-1961)
- stratificatie:
 - naar woonplaats (43 Nederlandse, representatieve gemeenten)
 - geslacht (M/V)
 - leeftijdsgroep (13 categorieën)
- 2000 proefpersonen (en 2 x 2000 als reserve)
 - 1435 accepteerden het invullen
 - 565 weigerden (reservelijst aangesproken)

Constructie

- Iteratieve itemanalyse, schaalanalyses:
 - sleutel met gewogen score
 - bevredigende spreiding over het percentiel-continuum uitgezonderd de NS-schaal die laat in de lagere decielen geen differentiatie tussen proefpersonen toe

- intercorrelaties tussen ABVscores voor 248 mannen en 248 vrouwen.
 - N en NS correleren het meest (bij mannen 0.67, bij vrouwen 0.50).
 - Bij neurotici is er een positieve correlatie tussen N en E (0.40 Eysenck).
 - Bij stabielere personen is deze onbeduidend (-0.19 voor mannen en -0.34 voor vrouwen).
 - De samenhang tussen N en T (-0.21 voor mannen en -0.34 voor vrouwen) en tussen NS en T (-0.13 voor mannen en 0.11 voor vrouwen) is gering.

- **Interne consistentie, stabiliteit en hertestbetrouwbaarheid** werden bepaald met test-hertestsituatie, met split-halftechniek. De standaardmeetfout is berekend.
- Halveringsbetrouwbaarheden van de ABV-schalen zijn:

ABV	N	NS	E	T
M	0.90	0.65	0.80	0.78
V	0.79	0.65	0.80	0.78

- De NS-schaal vertoont dus de geringste interne consistentie.

- Test-hertestbetrouwbaarheidsmetingen:
 - een interval van 11 tot 21 dagen
 - bij 99 mannen en 87 vrouwen

ABV	N	NS	E	T
M	0.90	0.90	0.77	0.92
V	0.70	0.80	0.83	0.87

- Test-hertestbetrouwbaarheid - de gemiddelde verschuiving bedraagt:
 - voor de N-scores 0.77 deciel
 - voor de NS-scores 0.50 deciel
 - voor de E-scores 0.29 deciel
 - voor de T-scores 0.05 deciel.

- Er is een onderlinge samenhang tussen een stijging of daling in de N en NS-scores en een stijging of daling in T of E-scores.

- Er is een correlatie in verschuiving tussen N en NS van +0.15 (Kendall).

- Er is geen systematische invloed van IQ op de testresultaten met de ABV gemeten. Dus zowel voor intelligenter ($IQ \geq 107$) als minder intelligente

- **Validiteitsonderzoek** is zeer intensief gebeurd !
- **inhoudsvaliditeit** bij:
 - personen die psychiatrische hulp inroepen
 - gehospitaliseerde personen met psychopathologische diagnose
 - personen die vanwege justitie werden getest
 - alcoholici
 - fabrieksdirecteuren
 - personeel met arbeidsverzuim in diverse bedrijven
 - personen lijdend aan psychosomatische aandoeningen
 - personen in militaire dienst

- **constructvaliditeit** in correlatie met andere tests
- Er gebeurde tenslotte ook onderzoek naar de erfelijke bepaaldheid van de door de ABV gemeten persoonlijkheidskenmerken monozygote, dizygote samenwonende en gescheiden tweelingen.

Bedenkingen bij ABV_k & ABV_B

- Klinisch waardevol: concepten nog betekenisvol
- Normering gedateerd?
- **Alternatieven?**
 - **NEO persoonlijkheidstest** 'Big Five Factors:
Extraversie - Emotionele onbekommerdheid -
Gewetensvolheid Vriendelijkheid - Openheid

Prestatie Motivatie Test - PMT

Hermans, H.J.M. (1976) Prestatiemotivatietest. Handleiding. Amsterdam Swets & Zeitlinger.

Delvaux, Hilde (1993) Vergelijkende studie van volwassen stotteraars en niet-stotteraars (vanaf 18;0 j.) betreffende prestatie-motief, negatieve en positieve faalangst a.h.v. de Prestatiemotivatietest van H.J.M. Hermans. Antwerpen: KVH eindwerk o.l.v. R. Boey

Doel

- het meten van persoonlijkheidseigenschappen namelijk:
 - **Prestatiemotief (P)**: de tendens om te presteren, opgevat in de zin van excelleren, zowel in de ogen van anderen als van zichzelf.
 - **Negatieve faalangst (F-)**: een angst om te falen die de persoon doet disfunctioneren vooral in taaksituaties die relatief ongestructureerd zijn en in taaksituaties die stresserend van aard zijn.

- **Positieve faalangst** (F+): angst die de persoon in een optimale spanningstoestand brengt en die hem in ongestructureerde en stresserende taaksituaties beter doet functioneren dan onder normale omstandigheden het geval is.
- vragenlijstmethode
- gestandaardiseerde instructie & voorbeeld
- proef met 90 items
- antwoord aankruisen uit meervoudige keuze (min. 2 en max. 4 per vraag)

- normen op basis van $n = 1969$ exemplaren uit een gestratificeerde proefgroep (Nederland, 1976)
- vergelijkend onderzoek bij volwassenen in Vlaanderen
- sociale wenselijkheidsschaal later toegevoegd en niet geïntegreerd in de proef
- Itemanalyse en factoranalyse om clusters te identificeren die bepaalde eigenschappen meten.
- Onderzoek van de interne consistentie en intercorrelatie tussen de schalen wijst erop dat de drie schalen gedifferentieerde eigenschappen meten

- Betrouwbaarheid (KR20: formule 20 van Kuder en Richardson)

PMT	P	F-	F+
KR (20)	0.86	0.84	0.85
aantal items	44	26	19

	X	SD	N
--	---	----	---

P	totaal	21.00	7.90	1967
	selectie	23.36	7.21	1268
	begeleiding	16.73	7.32	699
F-	totaal	10.44	5.46	1967
	selectie	9.94	5.32	1268
	begeleiding	11.33	5.60	699
F+	totaal	10.27	4.65	1967
	selectie	10.70	4.50	1268
	begeleiding	9.48	4.82	699

- Invloed van variabelen:
 - leeftijd (vanaf 18 jaar)
 - geslacht (M/V)
 - opleiding (secundair vs. hoger onderwijs)
 - spraak (stotteren S, niet-stotteren NS)
- Vergelijking van resultaten op P, F- en F+ tussen 1976 (NL) en 1993 (VL)
- ref. zie literatuuropgave

GROEP NS (n = 618)

- opleiding is van invloed op P, F- en F+
 - studies na secundair onderwijs geven hoger P, minder F- en meer F+ dan studies tot secundair onderwijs
- leeftijd is van invloed op F+
 - F+ daalt met toename leeftijd
- geslacht is van invloed op F- en F+
 - mannen als groep minder F- en meer F+ dan vrouwen
- vergelijking 1976 NL en 1993 VL
 - stijging P, stijging F-, F+ ongeveer gelijk

GROEP S (n = 40 34M en 5 V)

- opleiding is van invloed enkel op P
 - studies na secundair onderwijs geven hoger P, minder F- en meer F+ dan studies tot secundair onderwijs
- leeftijd heeft geen significante invloed
- geslacht niet geanalyseerd wegens te kleine aantallen

VERGELIJKING GROEP S EN GROEP NS

- vergelijking hoger onderwijs (18 - 27;11 jaar)
 - significante verschillen voor drie schalen (P, F- en F+)
 - lagere P bij groep S (20.1 versus 23.3), hogere F- (16.8 versus 8.5) en lagere F+ (9.2 versus 13.4)
- vergelijking geen hoger onderwijs (18 - 27;11 jaar)
 - significante verschillen voor twee schalen (P en F+) en niet voor F-
 - lagere P bij groep S (15.3 versus 23.6), lagere F+ (7.8 versus 10.9)

Opmerkingen

- Klinisch gebruik en aanwenden van normtabel B (voor begeleiding)
- Interpretatie in functie van het geheel (stotteren, persoonlijkheidskenmerken...)
- Interpretatie in functie van therapie (stress/prestatiecurve)
- Gebruik voor differentieel diagnose op indicatie van futloosheid bij presteren, faalangst

Prestatie Motivatie Test voor Kinderen

- PMTk

de Froidmont R., Mortier V. (1975) PMT-K. Vlaamse versie 1975. Amsterdam: Swets & Zeitlinger.

Hermans, H.J.M. (1976) PMT-k. Prestatiemotivatietest voor Kinderen. Aanvullende handleiding bij de Vlaamse versie 1975 R. de Froidmont en V. Mortier. Amsterdam: Swets & Zeitlinger.

Hermans, H.J.M. (1983) PMT-k 83. Prestatiemotivatietest voor Kinderen. Handleiding. Amsterdam: Swets & Zeitlinger.

De Clerck, K. (1993) Prestatiemotivatietest voor Kinderen (PMTk) van Hermans. Hernormingen en vergelijkende studie. Antwerpen: KVH Eindwerk o.l.v. R. Boey

Van Grootel, H.. (1993) Prestatiemotivatietest voor Kinderen (PMTk) van Hermans. Hernormingen en vergelijkende studie. Antwerpen: KVH Eindwerk o.l.v. R. Boey

Doel

- het meten van persoonlijkheidseigenschappen namelijk:
 - prestatiemotief (P)
 - negatieve faalangst (F-)
 - positieve faalangst (F+)
 - sociale wenselijkheid (SW)
- door middel van een vragenlijstmethode (zie algemene methodiek)
- test, antwoordblad en sleutels
- diverse versies

- **Prestatiemotief (P)**: de prestatiemotivatie bij het studeren, de persoonlijke verantwoordelijkheid tegenover het schoolwerk, het vertoonde aspiratieniveau, de zelfwerkzaamheid en de taakzelfstandigheid, toekomstgericht, sterk inspanssen bij studiewerk
- **Negatieve faalangst (F-)**: de prestatieremmende onzekerheid, in stresssituaties minder goed presteren, spanning drukt rendement; ongestructureerde, weinig overzichtelijke, complexe situatie zijn bedreigend, problemen met zelfconcept en aspiratieniveau (te laag, te hoog)

- **Positieve faalangst** (F-): doet beter presteren in stress-situaties, meer dan in situaties waarin geen spanningselementen voorkomen. De spanning stimuleert optimaal.

- **Sociale Wenselijkheid** (SW): neiging om sociaal wenselijke antwoorden te geven.
 - bij hoge scores: ontkennen van trekken te bezitten die sociaal normatief als onwenselijk voorkomen; neiging tot conformisme, met vooral de bedoeling niet “afgekeurd” te worden
 - bij lage scores: persoonlijk, non-conformistisch stelling nemen, zonder bekommernis om sociaal gunstig beoordeeld te worden

- vragenlijstmethode
- gestandaardiseerde instructie & voorbeeld
- proef met 94 items:
 - Pschaal: 39 items
 - F-schaal: 15 items
 - F+schaal: 17 items
 - SWschaal: 23 items
- antwoord doorstrepen op antwoordblad; meervoudige keuze (min. 2 en max. 3 per vraag; totaal 221)
- sleutel per schaal

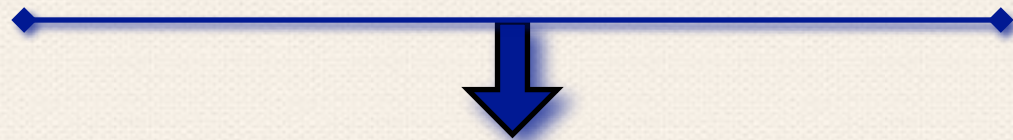

- normen Nederlandse versie 1969-1976
- Vlaamse versie 1975 (RijksPMScentra) $n = 2737$ (1ste en 2de jaar vernieuwd secundair onderwijs)
- hernomering Nederland 1983:
 - aselecte steekproef uit $n = 37.000$ leerlingen uit het 1ste voortgezet onderwijs 1977/78
 - afname bij $n = 20.000$, 15.000 protocols bruikbaar voor constructie-onderzoek, 5.000 gebruikt voor clusteranalyse van de items
 - normering bij $n = 4.854$ (2.509 jongens en 2.345 meisjes)

betrouwbaarheid

	K.R.-20	68%	80%	90%	95%
P	.81	2.66	3.41	4.38	5.22
F-	.79	1.57	2.01	2.59	3.08
F+	.82	1.84	2.35	3.02	3.60
SW	.75	2.16	2.76	3.55	4.23
F gekombineerd	.87	2.48	3.18	4.08	4.86

betrouwbaarheidsintervallen

validiteit

- heel veel onderzoek naar inhoudsvaliditeit (constructie schalen, itemanalyse, samenhang en differentiatie...)
- onderzoek met externe criteria (rapportcijfers, leerkrachtbeoordelingen, schooladvies, schalen die overeenkomstige eigenschappen meten, IQtests...)

vergelijkend onderzoek

- Invloed van variabelen:
 - leeftijd (6 groepen tussen 11 en 16 jaar)
 - geslacht (M/V)
 - opleiding (ASO, TSO, BSO)
 - spraak (stotteren S, niet-stotteren NS)
- Vergelijking van resultaten op P, F- , F+ en SW
- ref. zie literatuuropgave

GROEP NS (n = 1120)

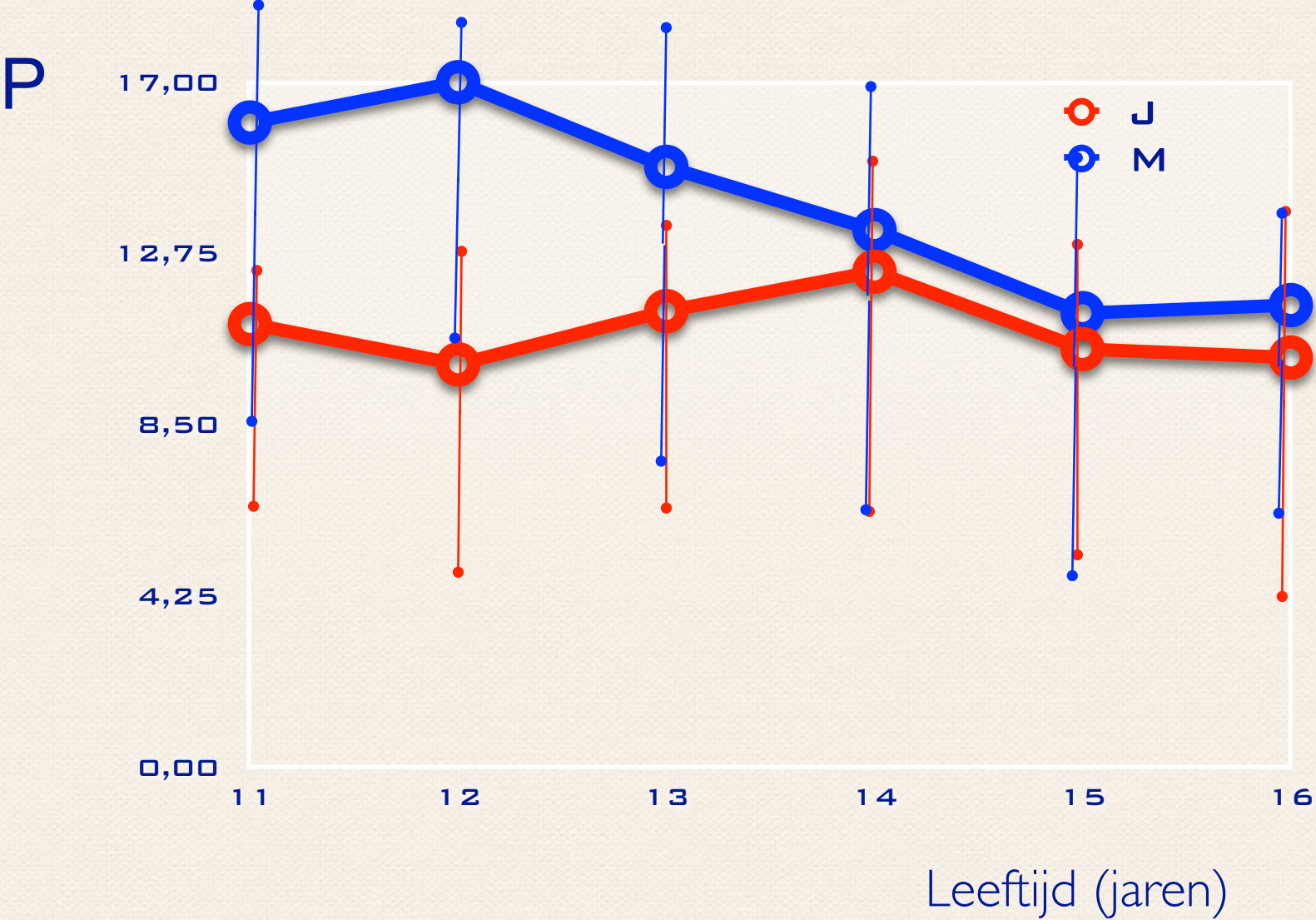
- invloed op P (prestatie-motief):
 - meisjes hogere P dan jongens (in alle onderwijsrichtingen)
 - dalende P met stijgende leeftijd (meer bij jongens dan bij meisjes)
 - lagere P bij BSO dan ASO (oudste jongens het laagste)
- invloed op F+
 - F+ bij jongens lager in BSO dan ASO en meer uitgesproken bij stijgende leeftijd
 - F+ groter bij jongens dan bij meisjes
- invloed op F-
 - F- hoger bij meisjes dan bij jongens

GROEP NS (n = 1120)

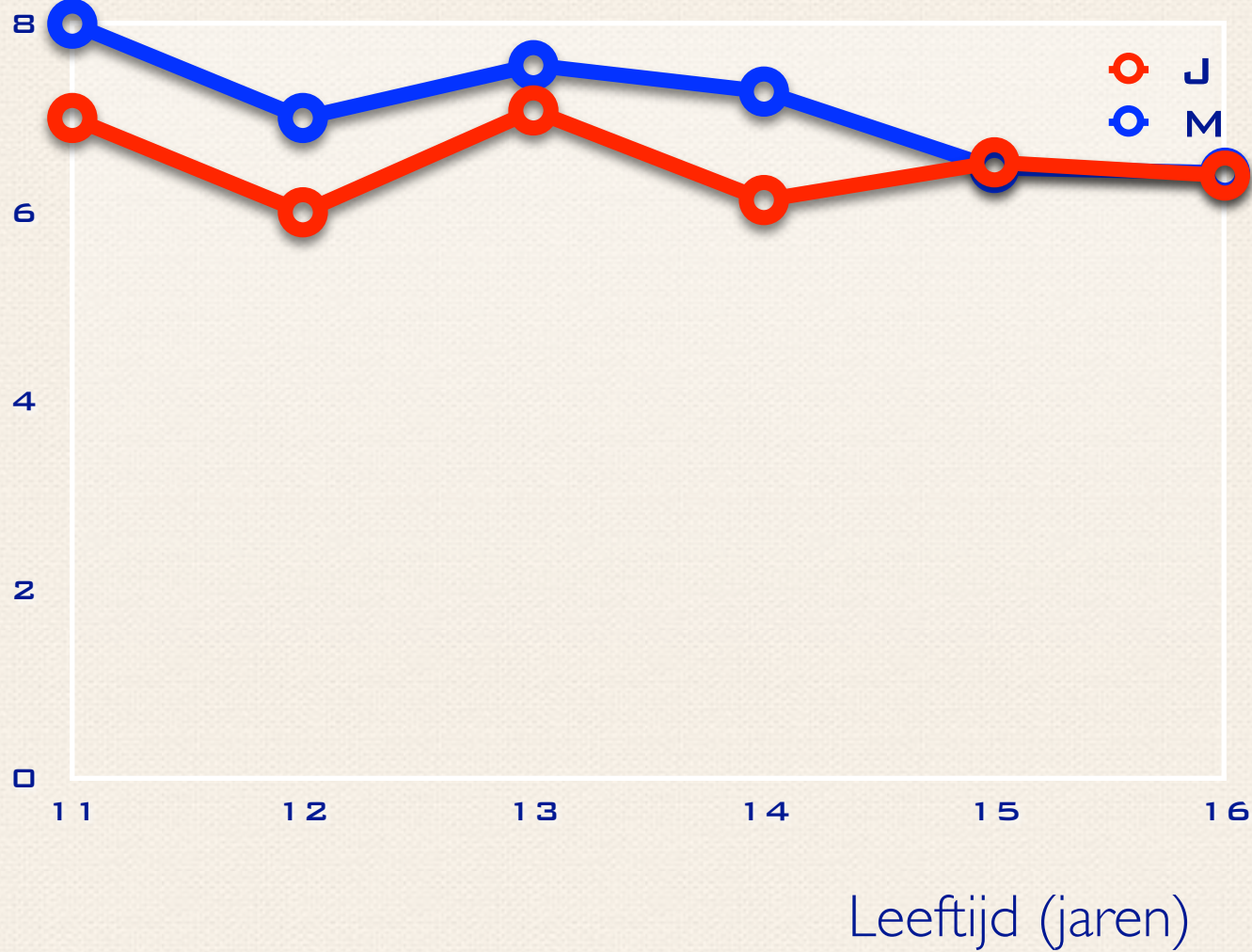
- invloed op SW
 - hogere scores voor meisjes als groep dan voor jongens als groep vooral bij ASO en BSO
 - scores dalen met stijging van de leeftijd
 - opleiding speelt een rol bij de meisjes: hogere SW in BSO dan ASO en TSO. Bij jongens speelt dit niet.

PMTk - Prestatiemotief

PMTk - Sociale Wenselijkheid

SW

Bedenkingen

- Klinisch gebruik en aanwenden van normtabellen (algemeen, jongens, meisjes)
- Interpretatie in functie van het geheel (stotteren, persoonlijkheidskenmerken...)
- Interpretatie in functie van therapie (stress/prestatiecurve)
- Gebruik voor differentieel diagnose op indicatie van futloosheid bij presteren, faalangst

Gedragsvragenlijst voor Kleuters - GvK

- doelstelling om gedragseigenschappen van kleuters te bepalen om temperamentvolle kinderen te identificeren
- oorspronkelijke versie CBQ van Mary Rothbart
- vertaling in het Nederlands van Mirjana Majdandžić (Universiteit Amsterdam)
- klinisch gebruik en onderzoek bij stotterende kinderen (Ronny Boey)

Constructie

- vragenlijst voor ouders
 - versie voor jongens
 - versie voor meisjes
- 195 items
- antwoord op 7-punt-schaal met mogelijkheid tot “nooit in die situatie gezien”

Activity level

Anger Frustration

Approach Anticipation

Attentional Focussing

Discomfort

Reactivity Soothability

Fear

High Pressure Impulsivity

Inhibitory Control

Low Pleasure

Perceptual Sensitivity

Sadness

Shyness

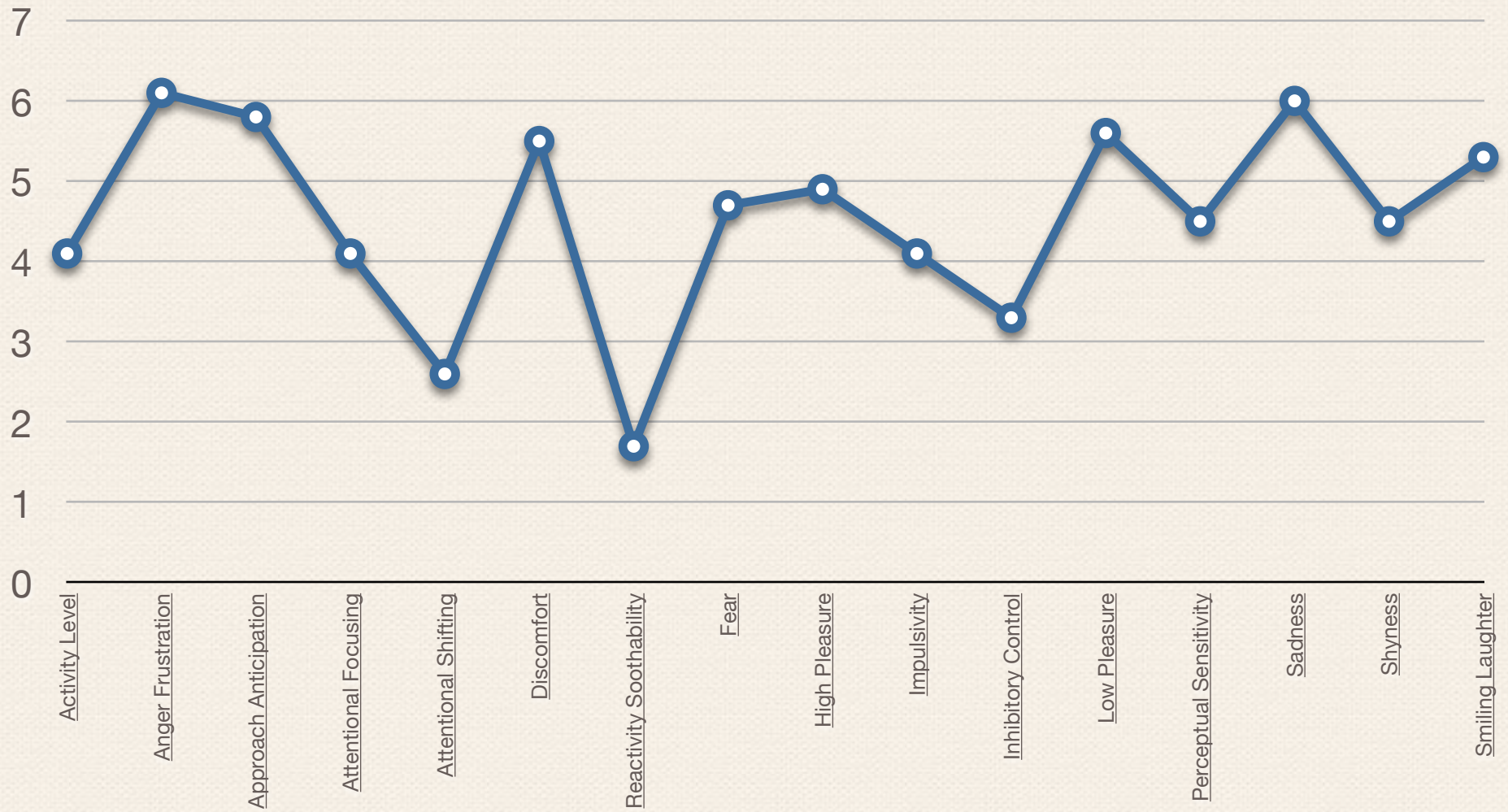
Smiling Laughter

- Ontsleutelen
 - toekennen van een schaalpunt per item
 - rekening houden met de schaalrichting
 - per eigenschap de scores samentellen (computerprogramma)

- Profiel van gedragseigenschappen

Temperamental dimensions

Gedragsvragenlijst voor kleuters (Smidts & Oosterlaan)

- doelstelling om gedragseigenschappen van kleuters te screenen
- klinisch gebruik en onderzoek bij stotterende kinderen
- opmerking van de uitgever: 'problemen' met de normgegevens

Constructie

- gestandaardiseerde vragenlijst voor ouders
- 61 items
- antwoord op 4-puntenschaal met:

helemaal niet van toepassing - een beetje
van toepassing - tamelijk van toepassing -
heel erg van toepassing

- rubrieken of schalen
 - Aandacht (A)
 - Hyperactiviteit (H)
 - Impulsiviteit (I)
 - Oppositional Defiant Disorder (ODD) & Conduct Disorder (CD)
 - Totaalschaal externaliserend gedrag

- Ontsleutelen
 - toekennen van een score per schaalpunt per item
 - rekening houden met de schaalrichting
 - per eigenschap de scores samentellen voor rubrieken en totaalscore

- Gebruik van normtabellen
 - voor ouders/voor leerkrachten
 - voor jongens en meisjes
 - per leeftijd vanaf 3 tot en met 6 jaar

- Interpretatie van gedragseigenschappen
 - klinische score voor normscores boven een waarde
 - subklinische scores voor normscores tussen bepaalde waardes
 - niet afwijkende score voor normscores onder een bepaalde waarde

Profiel GvK

